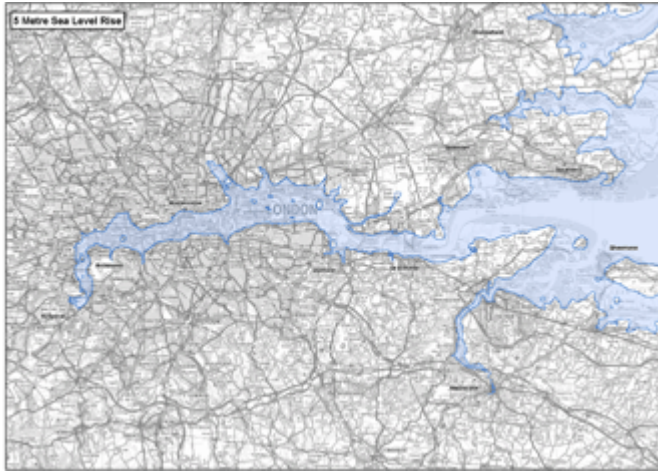

Titel: Schets strategische kwetsbaarheidsanalyse							
Kernbegrippen: Kwetsbaarheid, adaptatie, grenzen aan adaptatie.							
Doelgroep: Nationale, regionale en lokale planologen, beleidsmakers.							
Aanbevelingen in de ESPACE-strategie waarop de richtsnoeren van toepassing zijn:	1.	2.X	3.X	4.	5.X	6.	7.X
	8.X	9.	10.	11.X	12.	13.X	14.
<p>Zinnen die de richtsnoeren koppelen aan relevante aanbevelingen uit de strategie:</p> <p>2 Een kwetsbaarheidsanalyse is van essentieel belang voor het beoordelen van de belangrijkste langetermijn-klimaatrisico's.</p> <p>3 Een kwetsbaarheidsanalyse vormt een wezenlijk onderdeel van het risicomanagement voor het integreren van klimaatrisico's in de beleidsvorming.</p> <p>5 Een kwetsbaarheidsanalyse is van essentieel belang om te beoordelen of de huidige wetgeving op de lange termijn voldoet.</p> <p>7 Een kwetsbaarheidsanalyse is van essentieel belang voor het beoordelen van de kwetsbaarheid van belangrijke activa en van de manier waarop klimaatverandering deze kan beïnvloeden.</p> <p>8 Een kwetsbaarheidsanalyse is van essentieel belang als grondslag voor een reeks flexibele en geschikte strategieën en maatregelen voor de toekomst.</p> <p>11 Dankzij een kwetsbaarheidsanalyse kunnen kwetsbaarheden en drempels ook op lange termijn worden beoordeeld.</p> <p>13 Een kwetsbaarheidsanalyse toont politici de schaal van de maatregelen die uiteindelijk vereist zullen zijn.</p>							
<p>Overzicht: Een kwetsbaarheidsanalyse is bedoeld om in kaart te brengen waar zich kritische drempels bevinden waar huidige en toekomstige systeemtoestanden kunnen veranderen en een ingrijpend effect op de ruimtelijke ordening kunnen hebben. Deze schets strategische kwetsbaarheidsanalyse is een eerste stap in het verduidelijken van de manier waarop planologen in grote lijnen te werk moeten gaan.</p>							

Foto/schema/kaart:

Effecten van extreme zeespiegelstijging op het Theems-estuarium

Beschrijving:

Het concept kwetsbaarheidsanalyse heeft zich later in het ESPACE-project gevormd vanuit het besluitvormingskader en *Decision Pipelines* in het TE2100-project met betrekking tot het Theems-estuarium. Het accentueert de noodzaak om algemene langetermijn-risicobeoordelingen uit te voeren, zodat de ruimtelijke ordening geen schade ondervindt als gevolg van het feit dat niet wordt nagedacht over de vraag waar klimaatverandering kan leiden tot veranderde fundamentele aannames over potentieel bodemgebruik. Het is met name relevant voor de ruimtelijke ordening op een overkoepelend, bijvoorbeeld nationaal niveau. Er is een globaal proces ontwikkeld om te voorzien in de behoefte aan een dergelijke analyse in het TE2100-project. (Zie ook de casestudy 'Limits to adaptation')

Klimaatverandering voegt in beginsel een extra dimensie toe aan ruimtelijke ordening. In het verleden hoefden planologen geen rekening te houden met de vraag of de beschikbaarheid van ruimte tijdens de looptijd van hun beslissingen substantieel zou veranderen. Klimaatverandering houdt in dat stukken land verloren zullen gaan door de zeespiegelstijging en kusterosie. Op lange termijn ondervinden belangrijke bewoonde gebieden hiervan de gevolgen. Daarnaast kunnen de beschikbaarheid van water en veranderingen in andere landen de waarde veranderen van land dat in de toekomst kan worden benut voor de voedselproductie.

Deze verandering van aannames betekent dat beslissingen op het gebied van de ruimtelijke ordening zowel op Europees als nationaal niveau veel strategischer moeten zijn. Als de beslissingen worden overgelaten aan het regionale of lokale niveau, kan het nationaal langetermijnbelang geheel of gedeeltelijk uit het oog worden verloren. Hetzelfde geldt wellicht voor het EU-niveau. Langetermijnveranderingen in de temperatuur en de beschikbaarheid van water kunnen ertoe leiden dat bevolkingen in Zuid-Europa naar het noorden willen migreren. Hiervoor moet de op de langere termijn gerichte Europese ruimtelijke ordening worden uitgerust met het nodige aanpassingsvermogen.

Bij de kwetsbaarheidsanalyse gaat het deels om het vaststellen van veranderingsdrempels waarbij de ruimtelijke ordening moet onderkennen dat systeemtoestanden een kritisch niveau passeren. Zo is in het TE2100-project bijvoorbeeld voor Londen onderzocht bij welke stijging van de zeespiegel de grens van adaptatie bereikt is. Voorbij dit punt zou het zelfs met extreme technische maatregelen praktisch onmogelijk zijn het huidige ontwikkelingspatroon in Londen voort te zetten. Het TE2100-project brengt ook in kaart welke combinaties van maatregelen allemaal kunnen worden toegepast om het overstromingsrisico te beheersen tussen de huidige situatie en die 'end game'-limiet. De

effectiviteit van elke combinatie van maatregelen is gebonden aan een limiet met het oog op de zeespiegelstijging, en dit kan worden gepland in een flexibele langetermijnstrategie voor aanpassing aan klimaatverandering (zie tool: *Decision Pipeline Tool*).

Deze benadering is samengevat in een stroomschema met gebruikmaking van nationale en regionale voorbeelden. Deze algemene benadering wordt aanbevolen voor het uitvoeren van kwetsbaarheidsanalyses voor de ruimtelijke ordening.

Als uitvloeisel van dit ESPACE-werk heeft de Environment Agency, in reactie op het concept *Planning Policy Statement on climate change* (PPS1), de Britse overheid aanbevolen om een landelijke kwetsbaarheidsanalyse uit te voeren.

Auteur: Tim Reeder Environment Agency

Meer informatie: National Flow Diagv1ac
(Engels)